

Gudstjeneste, Palmesøndag 17. april 2011

Tema: Store rejsedag

Indtoget i Jerusalem, Lukas 19; 28 - 44

Efter at have sagt det gik han videre på sin vej op mod Jerusalem. Da han nærmede sig Betfage og Betania ved det bjerg, som hedder Oliebjerget, sendte han to af disciplene af sted og sagde: »Gå ind i landsbyen heroverfor; når I kommer ind i den, vil I finde et føl, som står bundet, og som ingen nogen sinde har siddet på. Løs det, og kom med det. Og hvis nogen spørger jer, hvorfor I løser det, skal I svare: Herren har brug for det.« De to disciple gik, og de fandt det, sådan som han havde sagt dem. Mens de var ved at løse føllet, spurgte dets ejere dem: »Hvorfor løser I føllet?« De svarede: »Herren har brug for det.« De kom så hen til Jesus med føllet og lagde deres kapper på det og lod Jesus sætte sig op. Og hvor han kom ridende, bredte folk deres kapper ud på vejen. Da han allerede nærmede sig vejen ned ad Oliebjerget, begyndte hele discipelskaren glad at prise Gud med høj røst for alle de mægtige gerninger, de havde set. De råbte:

Velsignet være han, som kommer, kongen, i Herrens navn!

Fred i himlen og ære i det højeste!

Nogle farisæere i skaren sagde da til ham: »Mester, sæt dine disciple i rette!« Men han svarede: »Jeg siger jer: Hvis de tier, vil stenene råbe.«

Da han kom nærmere og så byen, græd han over den og sagde: »Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, da dine fjender skal kaste en vold op omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgelsestid.«

Indledning

Påskens tema tager os med på en rejse med Jesus: Fra indtoget i Jerusalem (i dag) over kærlighedsmåltidet (Torsdag) og døden på korset (Langfredag) for at nå målet ved opstandelsen (Søndag).

Påskens dage har fået navn: Palmesøndag, Skærtorsdag, Langfredag og Påskesøndag. Men, som Philip Yancey skriver: *“i virkeligheden lever vi om lørdagen – dagen uden navn. Det som disciplene oplevede i lille målestok – tre dages sorg over et menneske, der var død på korset – gennemlever vi nu på et kosmisk niveau. Det er lørdag på planeten Jordan. Vil det nogensinde blive søndag?”*. (Inspirerede os til at tage dette tema op)

En meget godt billede af vores situation af menneskets liv på jorden lige nu.

Hele vores liv udlevs på en lørdag uden navn, - fordi vi lever mellem korsfæstelsen (Langfredag) og opstandelsen (Søndag).

Vi lever i et kosmisk drama!

Som vi skal se nærmere på i dag indebærer dette lørdagsliv at vi hele tiden lever i en konstant spænding.

Både på det indre og på det ydere plan trækkes vi i modsat retning.

Vores tilstand er på mange måder hvileløs, nærmest rastløs, - og ikke uden grund.

På en kvindes gravsten i Louisiana står der kun to ord på gravstenen: "Jeg venter".

Vi venter, men ved ikke hvad vi skal forvente.

Vi drømmer, men ved ikke hvad vi skal håbe på.

Vi bryder hele tiden op, men ved ikke hvor vi er på vej hen.

Vi skynder os, men når aldrig frem og er stressede som aldrig før.

Vi søger svar, men er forvirrede som aldrig før.

Midt i denne spænding er det at Jesus inviterer os med på en rejse.

Lørdagslivet er store rejsedag med Jesus.

Hvad det vil sige at leve om lørdagen?

Netop det vi vil forsøge at beskrive med Påskens tema: Store rejsedag.

Palmesøndag, læs tekst Lukas 19; 28-44

Alle 4 evangelier beskriver Palmesøndag.

Altid modsatte Jesus sig at blive offentligt hyldet som konge, på nær denne ene gang.

Folkemængden lagde den røde ud, spredte deres tøj og lagde palmegrene ud på vejen for at vise deres beundring, mens de begejstret råbte: "Velsignet være han, som kommer, kongen, i Herrens navn!"

Fra Johannes ev.'s beretning ved vi at mange af dem, som hyldede Jesus, var de samme mennesker som havde overværet Lazarus' opvækkelse fra de døde, kort tid forinden.

De øvrige var pilgrimme fra Galilæa, som kendte Jesus og havde set hans mirakler.

Mattæus nævner at der også var en flok af blinde, lamme og børn.

På en måde virkede hele dramaet som en generals triumferende og sejrige tilbagevenden til Rom, med et stort følge af tilfangetagne slaver, fanger og oprørere.

En politisk sejrsmantation: Sådan går det dem, der sætter sig op imod Rom!

Dem af jer der har læst Iggulden's Cæsar kan genkende scenariet.

Jesu følge lignede på mange måder Cæsars optog: Lamme, blinde, børn og bønder fra Galilæa og Bethania.

Blot ikke taget til fange men sat fri.

Cæsar red ind byen i Roms skinnende rustning, ridende på en knejsende hingst.

Jesus kom, som altid, som en fortabt skikkelse, grædende og på ryggen af et lille æsel.

Sadlen en lånt frakke.

Jesus var en anden slags konge over et helt anderledes rige.

Det rige som Jesus ALTID talte passioneret om og fyldte folks forventninger med fremtonede nemlig altid ydmygt.

Biblen bruger mange billeder på Gudsrigets ydmyge tilstedeværelse.

Gudsriget er som et lille sennepsfrø, en smule surdeje, et skrøbeligt spædbarn i en krybbe, en dødsmerket mand på et kors (Morten Munch – Det omvendte rige): **” I stedet for en magtfuld indførelse af Guds Rige og en omstyrtelse af denne verdens riger introduceres Guds herredømme med billeder af små ubetydeligheder... I afmagten udfolder Gud sin magt. Det er Gudsrigets hemmelighed... Det går hånd i hånd med erfaringer af svaghed og afmagt.”**

Og nu igen, i begyndelsen af den sidste uge i Jesu liv, på sin dødsrejse ind i Jerusalem, siddende ydmygt på et æsel.

Jesus kunne have valgt at lade sig bære af sin hær af engle, en hær langt større en kejserens, men valgte et æsel (ben slæbende hen ad jorden).

Der var helt klart en undertone af politisk spænding.

Nogle farisæere i skaren sagde da til ham, da de hørte folket hylde ham: ”Mester, sæt dine disciple i rette!”

Men han svarede dem: »Jeg siger jer: ”Hvis de tier, vil stenene råbe.”

Byens ledere var ikke klar over hvilken konge han i virkeligheden var, men ironisk nok var skabelsen derimod ikke i tvivl.

”Selv stenene ved jeg er konge, men I ser det ikke!”

Selv det som er livløst ser det som de levende ikke ser.

Det Jesus siger til er egentlig kort og godt: ”Stenene forstår mere end I gør!”

Meget grovere end når vi siger: ”Dum som en dør!”

Der herskede en næsten hysterisk stemning.

En folkemængde der kunne vende på en tallerken.

Folk, der råbte ”Hosanna” skulle kun få dage senere råbe: ”Korsfæst ham!”

Snart skulle hele verden vende sig imod ham.

Den ene dag lagde de sig for hans fødder, den næste dag hamrede de naglen igennem dem.

”Verdens magt, det mest sofistikerede religiøse system på den tid, der havde allieret sig med det mægtigste politiske styre, gør front mod ét enkelt menneske, det eneste fuldkomne menneske, der nogensinde har levet. Selv om han hånes af magten og fornægtes af sine venner, giver evangelierne en stærk og ironisk fornemmelse af, at han selv forudser denne lange proces. Han har beslutsomt sat kursen mod Jerusalem vel vidende, hvad der ventede ham der. Korset har hele tiden været hans mål. Nu, da døden nærmer sig, er han rede.” (Philip Yancey)

Alt hvad folk hyldede ham for denne palmesøndag skulle i deres øjne blive vendt til et nederlag.

Disciplene oplevede det som verdens ende.

Vi har jo altid kendt slutningen på historien, der om søndagen ender med Jesu opstandelse og har derfor ingen mulighed for at gennemleve det samme tab som disciplene.

Om lørdagen kendte ingen af disciple til hvad der skulle ske om søndagen.

De gennemgik en ”indre rigor mortis” – deres drømme var stivnet som Jesu lig.

Vi formår ikke at sætte os ind i deres følelser.

Skulle de slå tilbage - vreden over torturen - eller skulle de græde – tabet af deres ven?

Og vil det nogensinde blive søndag??

En præst (Tony Campolo) holdt en gang en prædiken, der hed "Det er fredag, men søndagen kommer".

Titlen siger alt.

Talen handler om kontrasten imellem hvordan verden så ud Langfredag – da mørket vandt over lyset og hvor alle venner og disciple flygtede i angst da Gud blev korsfæstet, - og hvordan den så ud Påskesøndag, da han igen opstod.

De skulle aldrig igen tvivle på Gud.

De havde lært at når Gud synes allermest fjern er han dem også allermest nær.

De havde lært at når Gud virker allermest magtesløs, er han den mest magtfulde.

Aldrig igen skulle de udelade Gud.

Ja, det er fredag, men søndagen kommer.

Da Jesus er på vej ind i Jerusalem forestiller jeg mig at han laver et kort ophold, ser ind over byen, sukker - og Jesus græder.

Iflg den græske betydning (kalio) ikke en enkelt stille tåre.

Jesus hulker, jamrer, bryder sammen og hylér.

Ikke over torturen og døden som ventede ham, men af kærlighed, over tabet af dem, som snart skulle korsfæste ham.

Jesus forudsagde deres nationale nederlag.

Lyset red ind i Jerusalem.

Freden var inde for rækkevidde, men uundgåeligt hengav de sig til mørket.

Ikke alene skulle Jerusalem rystes af jordskælvne Langfredag og himlen blive sort.

Jesus forudsiger forkastelsens følger for hele nationen.

"Dine fjender skal kaste en vold op omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgstid."

Det er denne skæbne Jesus græder over.

Han ser en raseret by for sig, lig i gaderne, - og hulker.

Ikke som en grædende dommer, men som en der bar deres forkastelse.

Det er kærligheden der fylder Jesu øjne med tårer, når han stopper op en sidste gang, inden han går sin egen skæbne i møde.

Han siger: "Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred."

Hvad ligger der i denne kommentar?

Jeg tror at Jesus, der altid talte om og praktiserede sit Rige, tænkte at dette netop var hvad de trængte til.

De vidste de havde brug for en konge, men ikke hvilken konge.

De vidste i virkeligheden ikke hvad der tjente til deres fred.

Men her det, som Jürgen Molmann beskriver det: " Gud græder med os, så vi en dag kan le med ham".

Dagen uden navn

Lørdagen er som sagt forvirringens dag.

Lørdagen er faktisk den menneskelige historie i sammentrængt form.

Både fortiden, nutiden og fremtiden er på en måde presset sammen på denne lørdag.

Fortiden at Jesus har vundet sejr gennem sin død, nutiden – vores liv lige nu, og fremtiden at vi engang skal se ham igen og opstå fra de døde.

Det er lørdag!

Fredagen er bag os og lige nu vi afventer søndagen.

For at forstå vores situation skal vi forsøge at forstå Jesu tale om Guds rige.

Han talte HELE tiden om Guds Rige, som om han hele tiden sagde: "Vil I forstå, så forstå Guds Rige!"

Guds Rige er den hemmelige nøgle, som lukker op for mysteriet og har altid været det centrale tema.

Vi har derfor også altid lagt vægt på dette tema i Vineyard.

Hovedanklagen mod Jesus var jo ironisk nok at han gav sig ud for at være konge, hvilket også var den officielle årsag til henrettelsen, iflg korsindskriften: "Jesus fra Nazareth, jødernes konge".

Røveren ved hans side bad Jesus huske på ham når han kom i sit Rige.

Efter opstandelsen spurgte disciplene Jesus om det var nu han ville genoprette Riget. Vi kunne blive ved i alt 120 gange.

120 direkte referencer til Guds Rige eller Himmeriget.

90 af disse henvisninger kommer fra Jesus selv.

Alt andet Jesus gjorde og sagde hentede sin mening fra dette tema.

Etik, lov, tilgivelse, kærligheden, nåden, fred, glæde – alt dette må forstås i lyset af Guds Rige – ellers forstår vi det slet ikke (Norman Perrin)

Helt overordnet kan Riget defineres som "Guds aktive herredømme".

Disciplene var egentlig ikke tvivl om hvad han mente.

De spurgte ikke om HVAD han mente men HVORNÅR det kom.

Det jeg gerne vil pege på i dag er at Guds Rige kommer gradvist og sårbart ind i verden og indebærer et kors.

"Guds Rige er kommet nær" gentog Jesus igen og igen.

Guds Rige er altså allerede ankommet.

Blinde ser, døve hører og døde opstår!!

Døren står på klem.

Guds Rige banker på døren til menneskenes verden.

Adskillelsen er papirtynd, og Guds Rige drypper ned på os, som jeg hørte det formuleret.

I begyndelsen af sin tjeneste sagde Jesus i synagogen: "Herrens Ånd er over mig, ofr di han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, forat udråbe frigivelse for fanger og syn for blinde, for at sætte undertrykte i frihed,

for at udråbe et nådeår fra Herren.” Luk. 4; 18.

Mens farisæerne er chokeret over at Jesus omtaler sig selv som Israels befrier, føjer han til: ”I dag er dette skriftsted, der lød i jeres ører, gået i opfyldelse!” (4; 21)

Riget brød altså ind og bryder stadig gradvist ind og til sidst pludseligt igennem med kosmiske dimensioner.

Selv jøderne havde forventninger til et nyt Rige.

Men når Jesus fortalte om Riget var det uhyre kontroversielt.

Jøderne havde masser af Messiasforventninger.

Se figur 1: Jøderne havde en forventning om en brat overgang til den kommende verden.

Men det overraskende er at Guds rige ikke kommer som forventet.

Det Rige kommer ridende på et æsel og skal senere pilles ned af korset.

Det kommer ikke som en uimodståelig magt, der får alle til at bøje knæ.

Jesus lærte alle at fremtiden allerede er begyndt nu, **se figur 2**

Dette grå felt er lørdagen, - den periode vi ifølge Jesus befinder os i.

Guds rige bryder altså ind før tid på en måde.

Vækstbetingelsen er åbne og modtagelige hjerter.

Og vi lever netop i dette krydsfelt, dette spændingsfelt.

Vi ser enkelte blive helbredt mens mange andre ikke helbredes.

Vi ser nogle blive trøstet, mens andre går under.

Vi ser alt for mange lide alene fordi de befinder sig dér hvor ondskab begås.

Vi håber og vi mister håbet.

Vi venter, men er usikre på hvad vi skal forvente.

Vi drømmer, men ved ikke helt hvad vi skal håbe på.

Vi bryder hele tiden op, men ved ikke helt hvor vi er på vej hen.

Vi skynder os, men når aldrig helt frem og er stressede som aldrig før.

Vi søger svar, og når de udebliver må vi gribe fat i troen.

Sådan er tiden mellem allerede og endnu ikke.

Dobbelt tidshorisont.

En vanskelig spænding med flere spørgsmål end svar.

Lørdagen, dagen uden navn.

Store rejsedag

Dobbeltheden betyder at vi altid er på vej.

Vi kan ikke bare slå os ned.

Og Jesus kalder os til at rejse med ham ind i Jerusalem og komme så tæt på korset at vi forstår hvad rejsen går ud på, nemlig at sætte mennesker fri.

Guds Rige handler altid om at mennesker bliver sat fri.

Som rejsen var for Jesus er rejsen også for os konfronterende.

Guds Rige -sproget er kampsprog.

”Gå ud og prædik: Himmeriget er kommet nær! Helbred syge, opvæk døde, gør spedalske rene, driv dæmoner ud.” Matt. 10; 7

Så mange steder i biblen tager Jesus den kosmiske konflikt op.

I dagene efter Palmesøndag og inden korsfæstelen siger Jesus: Nu fældes der dom over denne verden, nu skal denne verdens fyrste jages ud." Joh. 12; 31.

Da 72 disciple vender tilbage en en vellykket mission sagde Jesus: Jeg så Satan falde ned fra himlen som et lyn" Luk. 10; 8

Store rejsedag handler om konfrontationen med mørket.

Det handler om at give mennesker håb.

Det handler om at sprede lys i mørket.

Jo mørkere verden bliver jo mere må vi skinne igennem.

Jesus lærer os at regere fra korset, dvs. i kærlighed.

Skærtorsdag viser os at rejsen indebærer vi som Jesus er nedbøjet i tjeneste for andre.

Guds billede spejler sig i vaskefadet skærtorsdag, (Morten Munch)

Hvad vil det sige at leve om lørdagen?

Hvad skal man fremhæve i den forbindelse med at det er påske?

At lørdagen er kærlighedens dag

At lørdagen er håbets dag

Ind under hans vinger: Mit liv ind under hans vinger.